

Яремійчук Роман Семенович

Народився 19 листопада 1936 р. в с. Зібранівка Снятинського району Івано-Франківської області. Навчався у Дрогобицькому нафтовому технікумі (1950–1954), Львівському політехнічному інституті (1954–1959) та аспірантурі Всесоюзного науково-дослідного інституту бурової техніки (ВНДІБТ, м. Москва; 1966–1969).

Працював інженером-буровиком у Бориславі (1959–1966), науковим співробітником і керівником відділу ВНДІБТ (1969–1976), проректором з наукової роботи ІФІНГ (1976–1984), деканом факультету підвищення кваліфікації інженерних кадрів (1988–1991), деканом спільного факультету нафтогазових технологій із Національною академією природоохоронного та курортного будівництва (м. Сімферополь; 2002–2010), завідувачем двох кафедр — прогресивних технологій нафтогазовидобування (1984–1991) і морських нафтогазових споруд (1994–2006).

За час роботи опублікував більше ніж 300 статей у наукових журналах, видав (одноосібно та у співавторстві) 61 книгу в Україні, Росії, Польщі та США. Є автором 167 винаходів, підтверджених авторськими свідоцтвами СРСР і патентами України, Росії, Аргентини та Болгарії.

У 1957 р., під час виробничої практики на Кубані, разом зі своїм старшим на курс товаришем по Львівській політехніці Володимиром Резуненком подав у Комітет із винаходів при Раді Міністрів СРСР заяву на винахід «Транспортування нафти трубопроводом за рахунок енергії електроіскрового розряду (за ефектом Юткіна)». Проте позитивного рішення з комітету не було отримано, бо автори не знали (цього ніхто не вчив) правил оформлення заявок на винаходи.

Після закінчення навчання у Львові протягом шести років працював у Бориславі: спочатку — в конторі розвідувального буріння, а пізніше — у тресті «Західбурнафтогаз». За цей час він подав приблизно 50 раціоналізаторських пропозицій, за більшість із яких отримав грошову винагороду.

Найбільшою була винагорода за подану спільно з інженером Є. С. Єгоровим пропозицію про складену із двох частин роздільну цементну пробку при продавлюванні цементного розчину через обсадну колону в затрубний простір. Ця пропозиція зводилася до того, що кільцева пробка встановлювалася на штифтах у верхній трубі

Доктор технічних наук,
професор.
Заслужений діяч науки УРСР.
Лауреат Державної премії
України в галузі науки і техніки

обсадної колони, а менша (суцільна) — у цементувальній головці. Перед продавлюванням розчину ця верхня пробка під тиском рідини зрізалася і далі вже рухалася до стоп-кільця у нижній частині обсадної колони як суцільна пробка. З-поміж інших пропозицій виокремлюється розробка металево-гумових центраторів, що встановлювалися на обсадних колонах.

У 1962 р. Р. С. Яремійчук отримав своє перше авторське свідоцтво на винахід (спільно з інженером Е. І. Узумовим) — «Пристрій для очищення вибою свердловини від металевих скрапу», основою якого був рідинний ежектор.

Велику кількість авторських свідоцтв Роман Семенович отримав у 1970–1980 рр. Так, у 1980 р. — 2 авторські свідоцтва, у 1981 р. — 4, у 1982 р. — 10, у 1983 р. — 5, у 1984–1985 рр. — 10, у 1986–1987 рр. — 8, у 1988–1998 рр. — 25 тощо. Більшість із цих авторських свідоцтв базувалися на конструкціях струминних апаратів (ежекторних пристроїв) для створення миттєвих депресій і репресій із метою очищення пристовбурної зони пласта-колектора під час освоєння свердловин.

У 1997 р. отримав патент (спільно з О. Р. Твердушко) на «Насос для піднімання зі свердловини високов'язкої нафти», основою якого був ежектор із роздільним вхідним потоком та зі створенням на прийомі насоса кавітаційної пульсації. Цей насос був успішно випробуваний в Охтирському НГВУ, але через відсутність наземних насосів не став серійним.

Багато авторських свідоцтв отримано на буровий інструмент (розширювачі зі змінними шарошками (спільно з Г. Г. Семаком), каверноміри для вимірювання зміщення вісі свердловини при переході долота з породи певної міцності до іншої міцності). Частина цих винаходів все таки знайшла своє застосування на практиці, але більшість — ні.

Останні з винаходів стосуються використання енергії лускання кавітаційних бульбашок при бурінні свердловин долотами (спільно з Я. М. Фемяком) та зменшення в'язкості нафти при її підйманні з вибою (спільно з Я. Я. Якимечком). Ці винаходи будуть ефективно використовуватися у найближчому майбутньому.

Загалом із 1998 р. отримано понад 30 патентів, де основою є кавітаційна камера, у якій формуються гідравлічні імпульси різної частоти та амплітуди (спільно з Я. М. Фемяком, Я. Я. Якимечком та В. Р. Возним).

У 2006 р. Російська академія природничих наук нагородила Р. С. Яремійчука срібною медаллю В. І. Вернадського, а в 2007 р. він отримав диплом лауреата Державної премії у галузі науки і техніки.

Група винахідників конструкцій свердловинних струменевих апаратів.
Перший ряд: зліва направо: В. Лотовський, Б. Кифор, Р. Яремійчук,
З. Хомінець, М. Храбатин (крайній праворуч), 1986 р.